

Státní zdravotní ústav
Expertní skupina pro zkoušení způsobilosti
Poskytovatel programů zkoušení způsobilosti akreditovaný ČIA,
Podle ČSN EN ISO/IEC 17043, reg. č. 7001
Šrobárova 48, 100 42 Praha 10 – Vinohrady

Závěrečná zpráva

Zkoušení způsobilosti v lékařské mikrobiologii
(Externí hodnocení kvality)

PT#M/34/2016 (č. 953)

Průkaz DNA HSV a VZV

Praha, leden 2017

Obsah

1.	Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT (Proficiency Testing)	3
2.	Hodnocení	4
3.	Výsledky zúčastněných laboratoří	5
4.	Závěr	10
5.	Individuální výsledky laboratoře	10

Program zkoušení způsobilosti PT#M/34/2016 je zaměřen na průkaz DNA virů HSV a VZV. Návrh a realizace PT#M/34/2016 byly prováděny podle standardního operačního postupu SOP M/34 na pracovišti Expertní skupiny pro zkoušení způsobilosti (ESPT) Státního zdravotního ústavu (SZÚ). Toto pracoviště je akreditováno Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. jako poskytovatel programů zkoušení způsobilosti č. 7001.

S veškerými informacemi dodanými účastníky je zacházeno jako s důvěrnými a nejsou bez souhlasu účastníka poskytovány třetím stranám.

Nedílnou součástí závěrečné zprávy je výsledkový protokol jednotlivé laboratoře.

Koordinátor:

MUDr. Klára Labská
Tel: 267 082 247(2476)

Zprávu vypracoval:

MUDr. Klára Labská, NRL pro herpetické viry, SZÚ Praha

Zprávu schválil: Mgr. Hana Plodková

Dne: 5. 1. 2017

Pracoviště 2 ESPT (AP CEM - Akreditační pracoviště Centra epidemiologie a mikrobiologie):

www.szu.cz/espt

email: apcem@szu.cz

1. Souhrnné informace o přípravě a hodnocení PT# M/34/2016

Identifikace kola/cyklu:	PT#M/34/953/2016
Název:	Průkaz DNA HSV, VZV
Poskytovatel:	SZÚ – Centrum epidemiologie a mikrobiologie - ESPT Šrobárova 48, Praha 10, 100 42 tel.: + 420 267082575, fax.: + 420 267082271
Vedoucí ESPT	Ing. Věra Vrbíková
Koordinátor:	MUDr. Klára Labská
Subdodavatel:	není
Charakteristika materiálu:	lyofilizát tkáňové kultury infikované lidskými herpetickými viry HSV1, HSV2 a VZV 7 vzorků
Podstata a účel PT/EHK:	kvalitativní a kvantitativní průkaz DNA virů HSV1, HSV2 a VZV
Kritéria pro účast na PT/EHK:	vyšetření všech zaslaných vzorků metodami amplifikace nukleových kyselin (NAAT) a odeslání výsledků ve stanoveném termínu
Způsob přípravy:	viz. Protokol o přípravě vzorků
Množství připravovaného test. materiálu:	nejméně 30 ml od každého vzorku
Označení zorkovnic:	ESPT SZÚ PT#M/34/2016 – EHK953 DNA HSV a VZV
Zabezpečení kvality vzorku:	lyofilizace
Metrologická návaznost:	viz. Protokol o přípravě vzorků
Termín testu homogenity a stability:	vzorek je opakovaně testován na přítomnost cílových markerů dle SOP NRL/HV-07 a to po lyofilizaci, před distribucí a v den ukončení kola
Podmínky distribuce a uchování vzorků:	distribuce v předepsaném obalu, přeprava a uchování lyofilizátu při teplotě +2 - +8°C, po rekonstituci vodou (PCR grade nebo pro tkáňové kultury) při teplotě +2 - +8°C, dlouhodobě -18°C a nižší
Možné zdroje chyb:	nedodržení správné laboratorní praxe, lidský faktor u kvantitativního hodnocení neexistence jednotného kvantitativního standardu
Počet účastníků:	29
Termín distribuce:	1. 11. 2016
Způsob distribuce:	přepravní služba přílohy: formulář pro zápis výsledků a pokyny účastníkům
Předání výsledků:	písemně do 29. 11. 2016 na předepsaných formulářích
Způsob vyhodnocení výsledků:	kvalitativní vyšetření: shodný výsledek 2 body za vzorek kvantitativní vyšetření: hodnoty do 1dekadického logaritmu od vztažné hodnoty +2 body za vzorek hodnoty do 2 dekadických logaritmů od vztažné hodnoty +1 bod
Určení maximální směrodatné odchylky:	neužívá se
Určení přijaté vztažné hodnoty:	za vztažnou hodnotu kvalitativního vyšetření je považován výsledek NRL u kvantitativního vyšetření je to medián hodnot získaný od účastníků po vyloučení nejvyšší a nejnižší odlehlé hodnoty
Termín semináře, rozeslání zprávy účastníkům:	leden 2017

2. Hodnocení

Série EHK 953 obsahovala 7 testovacích lyofilizovaných vzorků. Vzorky byly odeslány k testování 1. 11. 2016, termín pro ukončení testování byl 29. 11. 2016. Do série 953 se přihlásilo 29 laboratoří, všechna vyhodnocení byla do NRL zaslána písemně.

Pro porovnání výsledků jsou podstatné výsledky NRL, ale přihlíží se také k výsledkům všech zúčastněných laboratoří jako celku.

Kvalitativní hodnocení

Vztažnou hodnotou je výsledek získaný v NRL pro herpetické viry. Shodný výsledek každého vzorku je hodnocen dvěma body. Negativní výsledek u vzorku obsahujícího méně než 1000 kopií/ml je hodnocen ztrátou 1 bodu. Následně jsou porovnány hodnoty získaných součtů bodů a je stanovena hranice úspěšnosti v procentuálním vyjádření. Pro sérii 953 byla stanovena hranice 80%.

Kvantitativní hodnocení

Výsledky jsou porovnávány s mediánem hodnot získaných od všech účastníků včetně výsledků NRL. Odchylka do 1 dekadického logaritmu od vztažné hodnoty je hodnocena 2 body, odchylka do 2 dekadických logaritmů od vztažné hodnoty je hodnocena 1 bodem. Odchylka větší než 2 dekadické logaritmy je bez bodů. Do hodnocení jsou zahrnuty jen vzorky pozitivní.

Laboratoře dostávají potvrzení o účasti s bodovým ohodnocením.

Tabulka 1: Správné výsledky

Vzorek	HSV výsledky kvalitativní	Vztažná hodnota (median)	Kvantitativní rozsah pro 2 body [kopie/ml]	VZV výsledky kvalitativní	Vztažná hodnota (median)	Kvantitativní rozsah pro 2 body [kopie/ml]
1/2016	Negativní			VZV	520	52 - 52000
2/2016	HSV2	17 411	1741 -174 110	Negativní		
3/2016	HSV1	1047	105 -10470	Negativní		
4/2016	Negativní			Negativní		
5/2016	Negativní			VZV	22 000	2 200 – 220 000
6/2016	HSV2	507 750	50 775 – 5 077 500	Negativní		
7/2016	HSV1	21 825	2183 – 218 250	Negativní		

3. Výsledky zúčastněných laboratoří

3.1. HSV

Kvalitativní hodnocení

Zúčastnilo se 29 laboratoří, 2 laboratoře použily 2 testy a 1 laboratoř 3 testy. Pouze kvalitativní stanovení použilo 24 laboratoří. Všechny laboratoře správně zachytili a identifikovaly HSV1 i HSV2. Výsledky laboratoří jsou shrnuty v *Tabulce 2*. Použité komerční soupravy a počet použití v sérii jsou uvedeny v *Tabulce 3*.

Tabulka 2: Souhrnné výsledky laboratoří – kvalitativní diagnostika HSV

Vzorek	Správný výsledek	Počet správných výsledků/celkem	Typ chyby
1/2016	Negativní (VZV)	34/34	
2/2016	HSV2	34/34	
3/2016	HSV1	34/34	
4/2016	Negativní	34/34	
5/2016	Negativní (VZV)	34/34	
6/2016	HSV2	34/34	
7/2016	HSV1	34/34	

Tabulka 3: HSV použité komerční soupravy

Výrobce	Kit	Počet použití v sérii	Kvantitativní
Altona Diagnostics	RealStar HSV PCR Kit	1/34	ano
AmpliSens	AmpliSens HSV-typing-FRT PCR Kit	2/34	ne
BioMerieux	Argene HSV1,HSV2,VZV R-gene	3/34	ano
Elisabeth Pharmacon	EliGene HSV1/HSV2 UNI	3/34	ano
Fast-Track diagnostics	FTD Neuro 9	1/34	ne
GeneProof	Herpes Simplex Virus (HSV-1/2) PCR Kit	7/34	ano
GeneProof	HSV-1 PCR Kit, HSV-2 PCR Kit	3/34	ano
KitGen	HSV1, HSV2	1/34	ano
Qiagen	Artus HSV-1/2 LC PCR Kit	4/34	ano
Seegene	Allplex Genital Ulcer Assay	1/34	ne
Sacace Biotechnologies	HSV 1/2 Typing Real-TM	5/34	ne

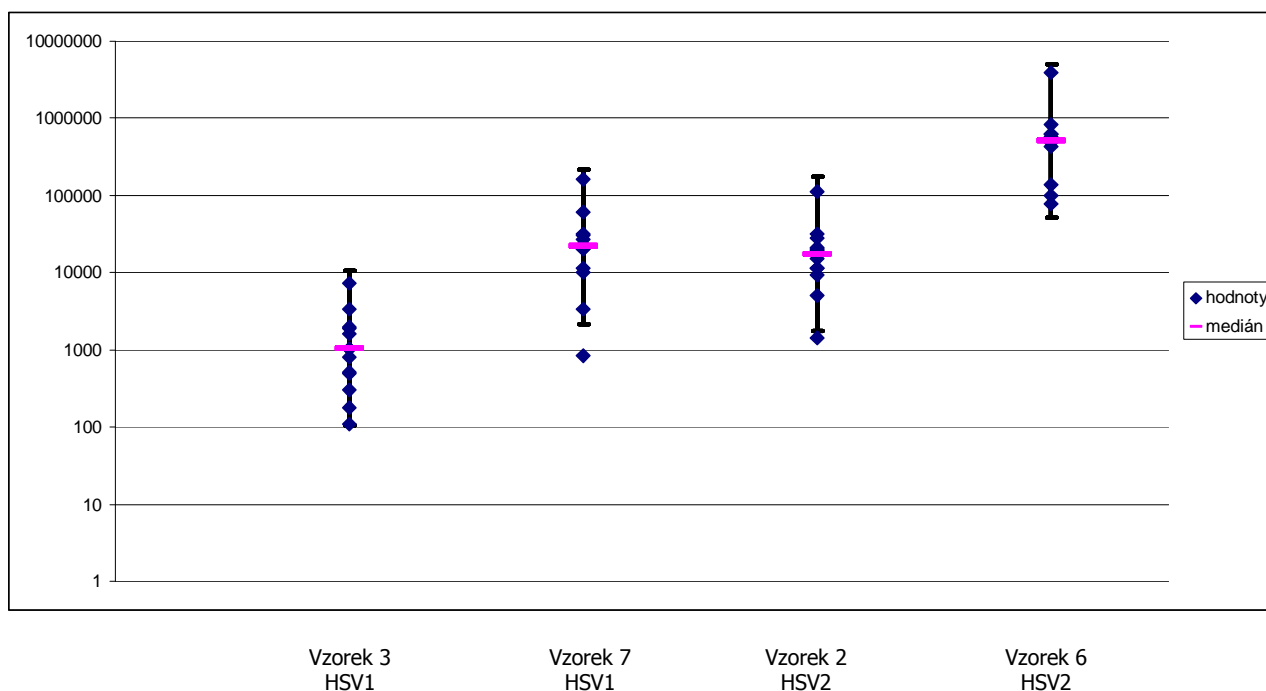
Kvantitativní hodnocení

Výsledky kvantitativní diagnostiky jsou uvedeny v *Tabulce 4 a Grafu 1*. Porovnání kvantifikace jednotlivými soupravami na hladině 10 000 kopií/ml je znázorněno v *Grafu 2*.

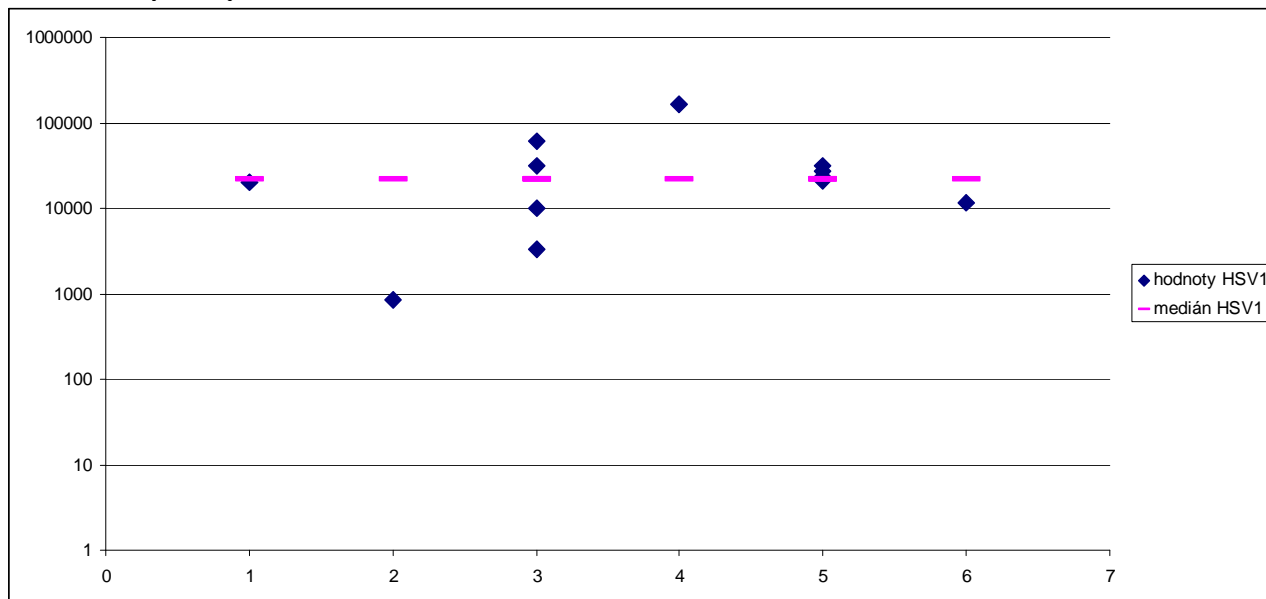
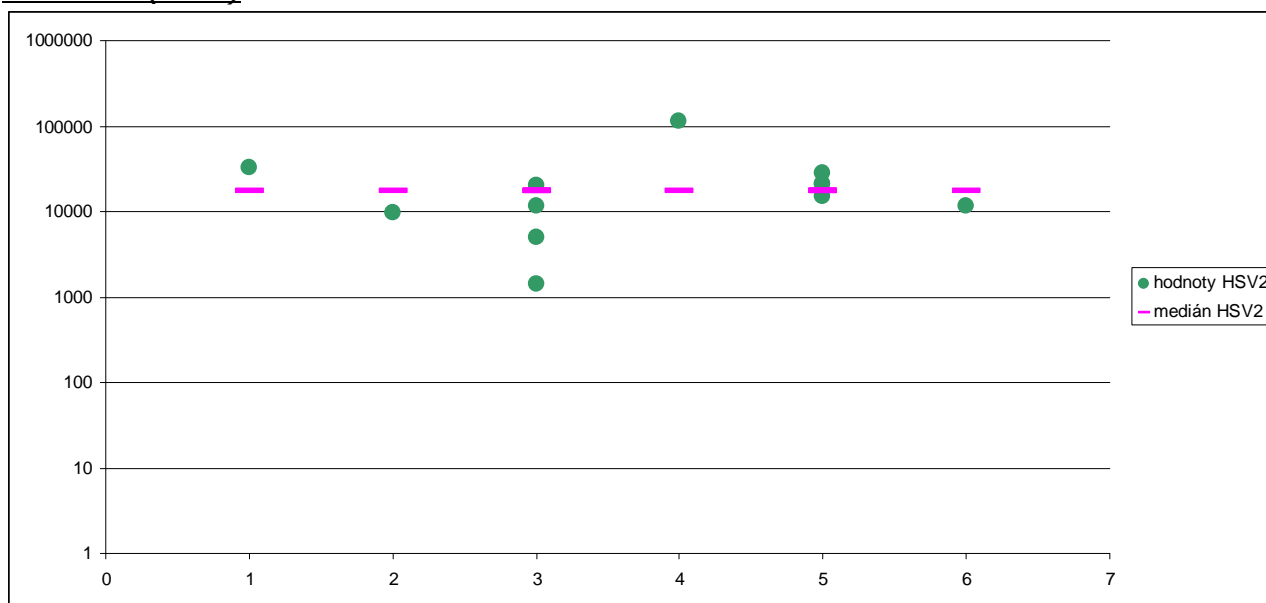
Tabulka 4: Souhrnné výsledky laboratoří – kvantitativní diagnostika HSV

Vzorek	medián	2 body	1 bod	0 bodů
2/2016	HSV2 (17 411 kopií/ml)	9/10	1/10	
3/2016	HSV1 (1047 kopií/ml)	10/10		
6/2016	HSV2 (507750 kopií/ml)	10/10		
7/2016	HSV1 (21825 kopií/ml)	9/10	1/10	

Graf 1: Souhrnné výsledky laboratoří – kvantitativní diagnostika HSV

Výsledky jsou uvedeny v kopiích na ml. Chybové úsečky ukazují rozmezí akceptovaných hodnot za 2 body.

Graf 2: kvantitativní výsledky HSV dle souprav na hladině 10 000 kopií/mlA vzorek 7 (HSV1)B vzorek 2 (HSV2)

Použité soupravy*: 1- Altona Diagnostics, 2- BioMerieux, 3- GeneProof, 4- KitGen, 5- Qiagen, 6- in house
 *plné názvy souprav jsou uvedeny v Tabulce 3, soupravy jsou identické pro HSV1 i HSV2

3.2. VZV**Kvalitativní hodnocení**

Zúčastnilo se 28 laboratoří, 2 laboratoře použily 2 testy a 1 laboratoř 3 testy. Souhrnné výsledky kvalitativní diagnostiky VZV jsou uvedeny v *Tabulce 5*. Použité komerční soupravy a počet použití v sérii jsou uvedeny v *Tabulce 6*.

Tabulka 5: Souhrnné výsledky laboratoří – kvalitativní diagnostika VZV

Vzorek	Správný výsledek	Počet správných výsledků/celkem	Typ chyby
1/2016	VZV	32/32	
2/2016	negativní	32/32	
3/2016	negativní	32/32	
4/2016	negativní	32/32	
5/2016	VZV	32/32	
6/2016	negativní	32/32	
7/2016	negativní	32/32	

Tabulka 6: VZV použité komerční soupravy

Výrobce	Kit	Počet použití v sérii	Kvantitativní
Altona Diagnostics	RealStar VZV PCR Kit	1/32	ano
AmpliSens	AmpliSens VZV-FRT PCR Kit	1/32	ne
BioMerieux	Argene HSV1,HSV2,VZV R-gene	3/32	ano
Elisabeth Pharmacon	EliGene VZV UNI	3/32	ne
Fast-Track Diagnostics	FTD Neuro 9	1/32	ne
GeneProof	VZV PCR Kit	11/32	ano
KitGen	VZV	1/32	ano
Qiagen	Artus VZV RG PCR Kit	2/32	ano
Sacace Biotechnologies	VZV Real-TM	5/32	ne
Seegene	Allplex Genital Ulcer Assay	1/32	ne
TIB Molbiol	LightMix Kit VZV	1/32	ano

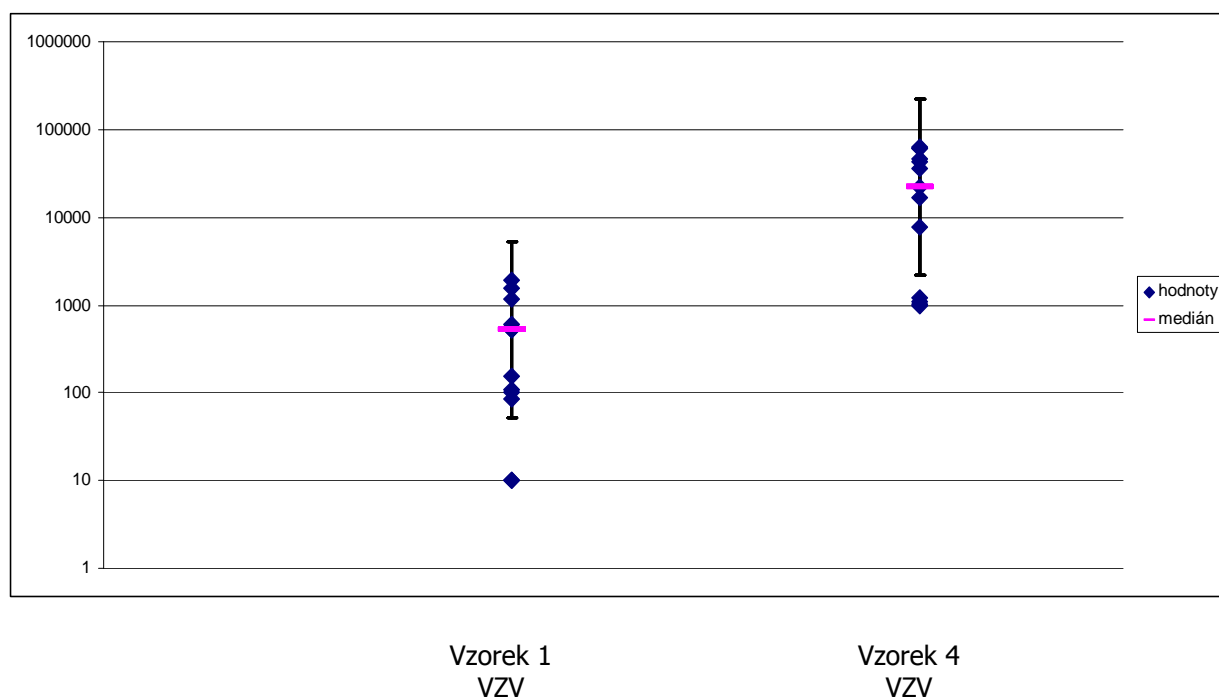
Kvantitativní hodnocení VZV

Kvantitativní hodnocení odevzdalo 11 laboratoří, výsledky jsou uvedeny v *Tabulce 7 a Grafu 3*. Vzorek 1 sloužil ke stanovení citlivosti souprav a nebyl proto v kvantifikaci bodově hodnocen. Níže (o řád proti ostatním soupravám) kvantifikovaly soupravy Qiagen Artus VZV RG PCR Kit a KitGen, viz *Graf 4*.

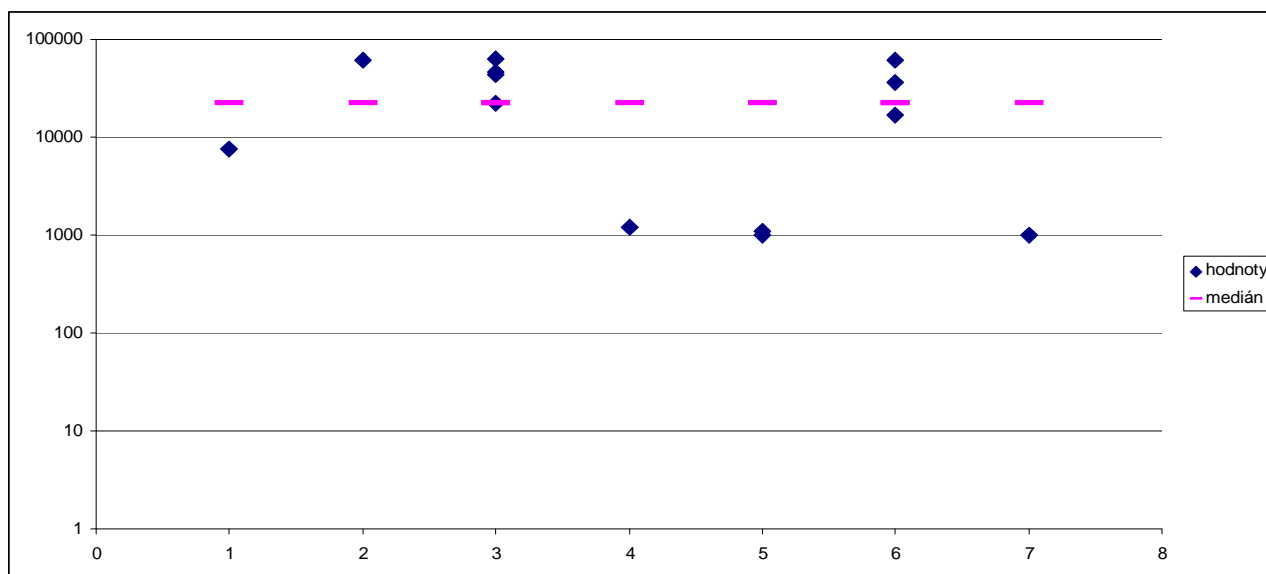
Tabulka 7: Souhrnné výsledky laboratoří – kvantitativní diagnostika VZV

Vzorek	medián	2 body	1 bod	0 bodů
1/2016	VZV (520kopii/ml)	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno
5/2016	VZV (22 000kopii /ml)	7/11	4/11	

Graf 3: Souhrnné výsledky laboratoří – kvantitativní diagnostika VZV

Výsledky jsou uvedeny v kopiích na ml. Chybové úsečky ukazují rozmezí akceptovaných hodnot za 2 body.

Graf 4: kvantitativní výsledky vzorku 5 (VZV) dle souprav*

Použité soupravy: 1- Altona Diagnostics , 2 BioMerieux, 3 GeneProof, 4 KitGen, 5 Qiagen, 6 TIB Molbiol, 7 In-house (real-time)

*plné názvy souprav jsou uvedeny v Tabulce 6

4. Závěr

Série EHK č. 953 „Průkaz DNA HSV a VZV“ se zúčastnilo 29 laboratoří. Všechny laboratoře správně zachytily všechny testované viry a v této sérii uspěly bez ztráty bodu.

V kvantitativním hodnocení panovaly rozdíly zejména u VZV, 4 laboratořím byl stržen 1 bod. Všechny laboratoře, které se zúčastnily kvantitativního porovnání, obdrží certifikát o účasti. Všem děkuji a těším se další spolupráci.

MUDr. Klára Labská,
koordinátor série 953.